

Századik születésnap a Fében

Bensőséges ünnepségen köszöntötték a diakonissza Endreffy Máriát századik és Major Erzsébetet kilencvenharmadik születésnapja alkalmából július 28-án a hűvösvölgyi Fébé Diakonissza-anyaház kápolnájában. Nemcsak igei jókívánságokkal és virágokkal halmozták el ez alkalommal a két ünnepeltet, de az anyaház ebédlőjében rendezett fogadáson Mária testvér száz szál gyertyát is elfújhatott a tortáján.

Az egybegyűlteket – diakonisszákat, családtagokat, barátokat – a házigazda, Sztojanovics András intézményvezető köszöntötte, és meleg hangon szövegezte a két ünnepelthez is. Fabiny Tamás diakóniáért felelős püspök áhítatában a bibliolvasó *Útmutató* aznapi igéjének – „Mint Istennek szent és szeretett választottai öltösetek magatokra könyörületes szívet, jószágot, alázatot, szelidséget, türelmet” (Kol 3,12) – üzenetét állította párhuzamba a diakonisszák szolgálatát is jelentő szürke ruhájával. A lelki útravaló után Major Erzsébet olvasta fel *Túrmezei Erzsébet A szürke ruha* című versét.

Köszöntötte az ünnepeltekét Görög Zoltánné, a Fébé Evangélikus Diakonisszaegyesület főnöksasszonya és

Balról: Keveházi László és felesége, Magassy Vilma, Endreffy Mária (az egyik ünnepelt) és Fabiny Tamás püspök

Gertrud Heublein németországi diakonissza főnöksasszony, illetve a család nevében Endreffy Géza lelkész. Le-

vélben fejezte ki jókívánságait Orbán Viktor miniszterelnök és Láng Zsolt II. kerületi polgármester. A családias

légtörő ünnepség tortázással és kötetlen együttléttel zárult.

■ BODA ZSUZSA

Az ünnepségen Fabiny Tamás diakóniáért felelős püspök tartott áhítatot, az alábbiakban ennek szerkesztett szövegét közöljük.

A bibliolvasó *Útmutató* mai igéje által szól hozzánk Isten üzenete, amelyet megtalálunk a kolossébeliekhez írt levél 3. fejezetének 12. versében a következőképpen: „Mint Istennek szent és szeretett választottai öltösetek magatokra könyörületes szívet, jószágot, alázatot, szelidséget, türelmet.”

„Isten szent és szeretett választottai” – milyen szép Pál apostolnak ez a megszólítása. Mi sem fogalmazhatnánk szebben. Hiszen Isten választottai, mégpedig szent és szeretett választottai vagytok ti, akik egykor magatokra öltöttétek a Fébé diakonisszák közösségnek az egyenruháját.

Úgy mondja most Isten igéje, hogy öltösetek magatokra a könyörületes szívet, a jószágot, az alázatot, a szelidséget és a türelmet. És ezt ti mégsem ruhaként öltöttek magatokra, hanem úgy, mint Isten szeretetének jelét és palástját, amely betakar benneteket, amely véd és óv titeket. Ahogyan a 103. zsoltár szavaival hálaadással mondhatjuk: „Áldjad, Istenem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”

Igen, ha visszatekintünk erre a hosszú életpályára, egy évszázadra, akkor meg kell állapítanunk, hogy van miért hálát adni. A nyíregyházi lelki közösségért, azért a közösségért, amely oly sok hívő embert küldött egyházunk különböző szolgálati területeire lelkésznek, tanítónak, tanárnak vagy éppen diakonisszának. Az a lelki közösség meghatározó volt Mária testvér életében is. Ahogyan egyszer egy interjúban elmondta, gyermekkorában, fiatalkorában sokat hallotta ezt az éneket: „Miért nem jössz közelebb, miért nem kell a béke neked?” Sőt saját maga is énekelte ezt az éneket, amely tanúság arról, hogy Isten hív. Jé-

zus szeretné, ha közelebb kerülne hozzá az ő tanítványa.

És Mária testvér szeretett volna közelebb kerülni Jézushoz. Az érlelődő elhívás, a szolgálatkészség azt fogalmazta meg benne, hogy szeretne diakonissza lenni. A szülők, mint sok más esetben is, elleneztek ezt. Azt mondták: „Azért neveltünk mi téged, hogy bevonulj egy kolostorba?”

Tudjuk jól, akik ismerjük – ki mélyebben, ki felületesebben – a Fébé Diakonisszaegyesület történetét, hogy ez nem kolostorba vonulás volt, hanem nagyon is szolgálatzándék. Akár egészségügyben, akár oktatási területen, akár a gyülekezetek megelevenedésében, fiatalok vagy éppen idősek körében, igazi szolgálatvállalás.

És amikor Mária testvér kitartóan megmaradt ebben az elhívásban, a szülei sem tudták már többé ellenezni ezt, így 1937. május 1-jén mint növendék megkezdte szolgálatát. Megkezdődött ez a szolgálat, ahol először tanulni kellett görög, latin és héber nyelvet csakúgy, mint a lelképzésben. Fel kellett készülni a gyülekezeti és egészségügyi munkára is, azért, hogy egészségesek és betegek között tudjon majd szolgálni.

Aztán jöttek a tornyosuló gondok: először a háború, majd a diakonisszaszolgálat kényszerű, brutális megszüntetése. Akkor Mária testvér Gyónon szolgált, Ruttkay Miklós Géza lelkész környezetében. Ott érte a hívás Zulauf Henrikől, az akkori Fébé-lelkésztől, hogy a búcsú-istentiszteletre kell jönniük, de immár civilben. És nem volt: a diakonissza testvéreknek nem volt civil ruhájuk. Hiszen ők letették a civil ruhát, és magukra öltötték – ahogy az igében olvastuk – ezt a krisztusi ruhát, ezt a palástot. Úgy kellett a lelkész feleségének segítségével vásárolni blúzt és szoknyát, és immár erre a fájdalmas, könnyáztatta búcsú-istentiszteletre civilben eljőnni.

De a szolgálat folytatódott. Mária testvér úgy is fogalmazott egy helyen: „En lélekben mindig diakonissza maradtam.” Igen, akkor is, amikor a nyíregyházi gyülekezet szolgáló közössége visszavárta, és idősoththonban kezdett el szolgálni. Egy olyan otthonban, amelyet eredetileg árva gyerekeknek hoztak létre. De ez is jellemző erre az egyházzellenes és emberellenes korszakra: nem engedték az egyháznak, hogy gyermekekkel foglalkozzon, még árva gyerekekkel sem, ezért idősoththont hoztak létre ebből az otthonból. És hűségesen szolgált itt Mária testvér.

Itt találkozott Endreffy János lelkésszel, aki immár megözvegyülve szolgált Nyíregyházán, s akinek aztán húsz évig hűséges házastársa volt.

Amikor újraindult a Fébé munkája, akkor Mária testvér, immár özvegyen, meghallotta a hívást, és édesapám, Fabiny Tibor, valamint Madocsai Miklós hívására itt, az anyaházban újra szolgálatba állt. De nemcsak az anyaházban, hanem budapesti kórházakban is. A János-kórház idegosztályán, a Margit-kórház belgyógyászatán szolgált hűséggel Vilma testvérral és másokkal.

Milyen szép, példaadó munka ez! Hogy valaki nyolcvan fölött nem magával törődik, hanem másokkal, a nála elesettebbekkel és a nála gyengébbekkel. Valahányszor találkozom Mária testvérral vagy Erzsébet testvérral, mindig sokat jelent nekem az ő fűréségük, a mosolyuk, a kedvességük. Milyen jó, hogy nemcsak múltja van az ő életüknek – százszentendős vagy kilencvenhárom esztendő múltja –, hanem sugárzó jelene is van!

Most a Szélerőza ifjúsági találkozóról jöttem, és oda is megyek vissza. „Áldás leszel” – e bibliai mottó jegyében vagyunk sokan együtt. És amikor visszaérek, el fogom mondani, hogy egy százéves és egy kilencvenhárom éves testvért köszöntöttünk, akik áldá-

sok lehetnek az ő életükkel és az ő szolgálatukkal. És a tizenöt éveseknek, húszéveseknek, huszonöt éveseknek el fogom mondani, hogy voltak és vannak közöttünk, akik hűségesen, nehéz történelmi és egyháztörténelmi korokban is helytálltak, példát adtak és szolgáltak. És akik egész mostani életükkel is tanúságot tesznek arról az Úrról, aki a szeretet Istene, aki megtartotta őket, és akik által sokakat megtartott az élet és halál Ura.

Végül hadd utaljak egy bibliai történetre, Mária és Márta történetére. A diakonisszaszolgálat kapcsán is sokszor idézzük, hogy Mária volt az, aki a jobb részt választotta. Nem akarom ezt most ilyen formában Endreffy Mária személyére alkalmazni. Mégis hadd mondjam azt, hogy ő és Erzsébet testvér is egyszerre tudott Mária- és Márta-szolgálatot végezni. Mert becsüljük meg a Márták szolgálatát is! A tevékenységet, a kézzel, lábbal, szívvel végzett szolgálatot, a diakóniát.

És becsüljük meg a Mária-szolgálatot, a Jézusra való odafigyelést, az ő szavára való hallgatást, az ő követését. A kettő, ha jól értjük, kiegészíti egymást. Mária és Márta jól megfér együtt Jézus közelében. Ezért legyen ez a mai istentiszteletünk hálaadás a szolgálat lehetőségéért és reményteljes elöreteként, hogy amíg Isten nektek, szeretett testvéreim, erőt ad, addig szolgálhattok; ha mással nem, az imádság kitartó szolgálatával. Sokunknak jelent ez erőforrást itt, a Fébé közösségében, egyházunk diakóniai szolgálatában és egész életében.

Isten áldja, szeretett testvéreim, a ti további életetek, szeretteitek életét, ennek a közösségnek a lakóit és dolgozóit. És Isten békessége, amely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban. Ámen.

■ B. ZS.

Oratio œcumenica

Szentháromság egy igaz Isten, köszönjük, hogy bizalommal vihetjük eléd könyörgésünket abban a hitben, hogy meghallgatod. Könyörgünk az egész világért. Adj minden népnek emberhez méltó életet, hogy ne kelljen senkinek kiszolgáltatottságban, félelemben, létbizonytalanságban, üldöztetésben élnie! Azok mindennapi kenyeréért könyörgünk, akik sohasem kérik tőled. Adj a vezetőknél bölcsességet, hogy a rájuk bízottak javára tegyenek mindent, hogy felelősen döntsenek a környezet megóvása érdekében!

Adj egymás iránti türelmet a különböző vallások között! Őrizz meg szélsőséges tanításoktól! Könyörgünk a keresztyénekért szerte a világon. Bocsásd meg részekre szakadozottságunkat! Látsd meg velünk, hogy csak úgy tudunk egymáshoz közeledni, ha te vagy az út! Vezess el arra a felismerésre, hogy nem juthatunk soha közelebb hozzád, ha egymástól idegenkedünk, távolodunk, ha előítéleteink hatnak! Könyörgünk Magyarországi Evangélikus Egyházunkért. Adj békeséget, rendet és elkötelezettséget, hogy igéd tisztán hangozzék mindenhol, és azt örömmel hallgassuk és megtartsuk!

Könyörgünk megkeresztelt gyermekeinkért. Szüleiknek adj felelősséget, hogy előtted kijelentett vállalásukat megtarthassák! Könyörgünk a serdülőkért, fiatalokért. Őrizz meg őket a sokféle kísértésben attól, hogy már fiatalon tönkretegyék az életüket!

Könyörgünk a házastársakért, akik a te színed előtt fogadtak egymásnak életre szóló hűséget. Tartsd meg őket kölcsönösen szeretetben, megbecsülésben, szelidségben, megbocsátásban! Könyörgünk az özvegyekért, az egyedül élőkért. Vedd körül őket irgalmas szereteteddel!

Könyörgünk az öregekért; segítsd őket, hogy ne a veszteségeik miatt keseregjenek, hanem erősítsd reménységüket, növeld hitüket, hogy békességgel készüljenek a búcsúra e világtól és a veled való boldog találkozásra.

Könyörgünk a betegekért, kórházban levőkért, a testi, lelki fogyatékosokért. Szánd meg őket, és győzd meg őket arról, hogy a te szereteted irántuk töretlen! Állíts melléjük segítőköt, hogy soha ne kelljen arra gondolniuk: „nincs emberem!” Könyörgünk azokért is, akiknek szívében gyász van. Te vigasztald, gyógyítsd őket, és teremts bennük húsvéti hitet.

Végül könyörgünk hozzád önmagunkért. Könyörülj rajtunk a te jó tetszésed szerint, és munkálkodj szívünkön továbbra is, hogy hallott igéd jó gyümölcsöket teremjen a hétköznapokban is a te dicsőségedre és felebarátaink javára.

Szentháromság egy igaz Isten, hallgasd meg könyörgésünket! Ámen.

Finn evangélikusok nyíregyházi látogatása

Evangélikus delegáció látogatott Nyíregyházára július végén a finnországi Kajaaniból. Tizenkét diák és négy kísérő élvezte július 27-étől augusztus 2-áig a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség vendégszeretétét. A finn és a magyar fiatalok közös hittanórákon vettek részt, és szabadidős tevékenységek közben is továbbépítették a már meglévő jó barátságot.

A két testvérgyülekezet több mint negyven éve ápolja a kapcsolatot, évente meglátogatják egymást.

Zsarnai Krisztián evangélikus esperes elmondta: ennek a kapcsolatnak az alapja az Úr Jézus. Amikor ez az alap megeremődik, akkor sok minden háttérbe kerül: a kulturális, a történelmi, az egzisztenciális különbségek. Az elmúlt évtizedekben nagyon komoly barátságok szövődtek – tette hozzá az esperes –, amelyek, ha az emberek változnak is, változatlanul tartanak.

A két egyházközség tagjai nagyon sokat tanulnak egymástól. A megszerzett tudást a gyülekezetek tagjai mindennapi életükben tudják alkalmazni.

Az elmúlt egy hét alatt a finn delegáció tagjai ellátogattak a Sóstói Múzeumfaluba, az állatparkba, a Lego-

gyárba, majd Nyíregyházának és környékének a nevezetességeivel ismerkedtek. A finn vendégek az evangélikus templomban dallal köszönték meg a Nyíregyházán töltött napokat.

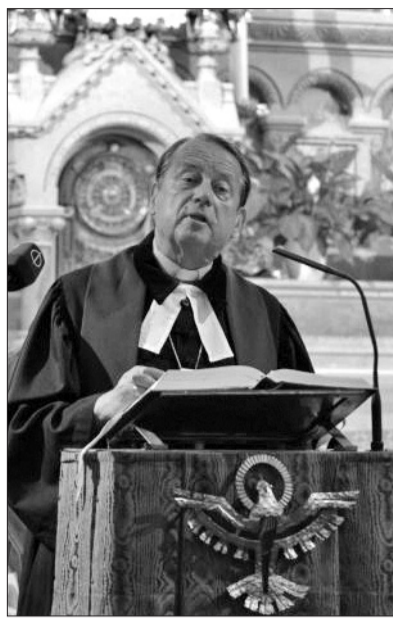
Antti Minkkinen finn evangélikus lelkész elmondta: nagyon hasznos azt látni, hogy különböző környezetben élő emberek az Istenbe vetett közös hit segítségével hogyan tudnak együttműködni. Mind a két gyülekezetnek megvannak a maga sajátosságai, de össze lehet hangolni ezeket. Hozzátette, jó látni, hogyan valósul meg itt a hitoktatás, illetve az Istenbe vetett hit megélése.

A hét zárásaként a finn és a magyar evangélikusok közösen fedezték fel Budapest szépségeit. A kapcsolat folytatódik, jövőre ismét találkozhatnak a gyülekezetek tagjai.

■ M. E

Forrás: www.nyiregyhaza.hu

Gáncs Péter beszéde a porrajmos évfordulóján tartott imaórán

A Sant'Egidio Közösség szervezésében imaórát tartottak a kislétei gyilkosság és a porrajmos, a roma holokauszt évfordulóján. Az augusztus 2-ai ökumenikus alkalmon a budapesti Mária utcai Jézus Szíve jezsuita templomban Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke tartott beszédet. Az alábbiakban ezt közöljük.

Készülve erre a rövid igei meditációra szinte megrohantak hét évvel ezelőti emlékeim. 2009. március 3-án, Csorba Róbert és Robika tatárszentgyörgyi temetésének fájdalmas napján a Deák téri evangélikus templomban gyűltünk össze csendes imaórára és gyertyagyújtásra, hogy kifejezzük együttérzésünket az áldozatok hozzátartozóival, és hangot adjunk tiltakozásunknak a roma testvéreinkért brutális erőszak miatt. Akkor, immár több mint hét esztendeje, három jól ismert bibliai kérdést idéztem, amelyekre a mai porrajmosemlénapon is aktuális a válaszkeresés, hiszen a legkülönbözőbb módon napjainkban is pusztít az erőszak, gyilkol a vak gyűlölet világunkban. Vak gyűlölet, mert nem látja, hogy amikor gyilkol, akkor testvére, atyjafiára, leányára emel kezét.

Az első kérdés még az édenkertben szakadt fel Teremtőnk, közös mennyei Atyánkjáról, aki szinte féltő, aggódó szeretettel keresi az elbukott embert: „Ádám – azaz ember –, hol vagy?” És a válasz talán ma sem hangzana másként, mint akkor: „Elrejtőztem, mert félek...” A részben irracionális félelem Is-

FOTÓK: GALAMBOS ADÁM

tentől, a Teremtőtől és a másik embertől, a teremtménytársától ma is gyakran megbénít minket, és mi is gyakran kerüljük a találkozást Istennel és egymással, egy más, egy másik emberrel...

Ádám és Éva fiában, Kainban, az édenen kívül, ez a félelem már vak és gyilkos gyűlöletté torzul, és Kain kioltja édestestvéreinek, Ábelnek a véréit. S az első testvérgyilkosságot követő félelmetes csendbe hasít bele az Örökévaló drámai, szívbemarkoló kérdése: „Kain! Hol van Ábel, a testvéred?” Sajnos a közöny pimasz és cinikus válasza szintén nagyon ismerős: „Nem tudom! Hát őrizője vagyok én a testvéremnek?”

S végül a harmadik kérdés, az Úr szenvedő szolgájának, az új Ádámnak, az Újszövetség Ábelének, ártatlan áldozatának döbbenetes kérdése, aki az öt arcú csapó főpapi szolgának felteszi a kérdések kérdését, amely napjainkban is megkerülhetetlen kérdés minden erőszakos merénylet, terrorcselekmény és gyilkosság kapcsán: „Miért ütsz engem?”

Az evangéliumokban nincs nyoma, hogy vajon kapott-e választ Jézus

erre a kérdésre. Nekünk is csak sejtéseink, feltételezéseink vannak: Ütsz, talán mert te is félsz? Ütsz, mert talán téged is ütöttek? Ütsz, mert, a költő után szabadon, talán te is úgy érzed, hogy nincsen se apád, se anyád, se Istened, se hazád?! Ütsz, mert ütsz?! Ütsz, mert kezeid ökölbe szorulnak, és képtelenek simogatni? Ütsz, mert a kezdet nem tudod imára kulcsolni vagy a másik felé kinyújtani?

De hagyjuk a saját feltételezéseinket, bizonytalan kérdéseinket.

Amikor ma este roma testvéreinkre emlékezünk együtt érző szeretettel, a legfontosabb, hogy imádságainkban a három igei kérdésre keressünk őszinte választ: Hol vagyok? Hol a testvérem? Miért ütök olykor? Talán nem ökölrel, de a közöny nem kevésbé gyilkos fegyverével!

Urunk ébresszen minket a közöny halálos álmából felelős, imádkozó szeretetre! Ámen.

Az ökumenikus istentiszteleten számos áldozat hozzátartozója is jelen volt. A felekezetek képviselőiben imádkozott Székely János római katolikus segédpüspök, Balog Zoltán református lelkész, az emberi erőforrások minisztere, Radnóti Zoltán rabbi és Aaron Stevens skót presbiteriánus lelkész is.

Zúgjak, harangok!

Nyolcadik napon az ember megeremtetette a fegyvereket a maga kép-mására. Az ember megáldotta őket, és ezt mondta nekik az ember: „Töltsétek be és hódítsátok meg a földet. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a földön mozgó minden élőlényen!”

És látta Isten, hogy ez nem jó. Szeretnék arra ébredni, hogy az emberi értelmet meghaladó béke hangja öleli körbe a földet, és zúgnak a harangok.

E parafrázisra két éve, hajnali negyed kettő kapcsán kaptam az ihletet. Augusztus 6. nevezetes dátum. 1945-ben e nap reggelén negyed kilenckor oldották ki az ember alkotott bombát. Az atombombát. Emberek tízezrei haltak meg az első percekben. Politikusok, tudósok és katonák céltudatos munkájának eredményeként. E bűn beteljesülésének perceiben békésen aludt a háborútól akkorra már megszabadult magyar nép. Nálunk akkor hajnali negyed kettő volt.

Az emberiség történelmében emberek céltudatos megsemmisítése rendszeresen előfordul. A két ledo-

bott atombomba mézár-lási gyorsasága, a gyilkolás tömegessége és hatékonysága viszont minden máshoz képest toronymagasan kiemelkedő. És e borzalmon nem vagyunk túl. Mert abban a fenyegető feszültségben élünk – mind a mai napig –, hogy „nekem van, neked nincs!”, vagy hogy „mindkettőnknek van, de én kész vagyok elsőnek bevetni!”

1989 előtt a prédikátoraink augusztus elején évről évre az atombombabűnről is prédikáltak. Isten nem arra teremtette az embert, és Isten nem arra adta a műszaki tudást, hogy ilyen technikák tömegmészárlásokat hajtsunk végre. Majd pedig ennek megismétlésével fenyegetjük egymást azóta folyamatosan, lankadatlanul. Fenyegetés 1989 óta is van, sőt újabb országoknak is lett azóta atombombájuk.

Ahogy szép történelmi szokás a déli harangszó, úgy javaslom, hogy 2017-től – a reformáció kezdete fél évezredes jubileumának évétől – minden év augusztus 6-án hajnali negyed kettőkor húzzuk meg a harangokat. Zúgjak, harangok!

■ PROHLE PÉTER

Szélrózsa-morzsa

Konyhás néni

A drága, aranyos, kedves konyhás néni érdeklődött rántottaasztás közben az utolsó nap reggelén:

– Mondja már, hol van ennek a Szélrózsának a pesti központja?

– Nincsen sehol – válaszoltam –, ez egy feszítvél, amelyet kétfévente tartanak, mindig más helyen. Mi evangélikusok vagyunk.

– Evangélikusok? – kérdezett vissza, majd kis hallgatás után folytatta. – És milyen Bibliát használnak maguk? Mert ugye van a Gáspári...

Autóban

Legfrissebb szerzeményemet, a most vett CD-t hallgatom az autóban, a szokott módon, letekert ablaknál, hangosan. „Krisztus feltámadt, /

Elmúlt kín, gyalázat” – szól a hangszórókból.

Rabszállító autó sodródik mellém a pirosnál. Az örök megengedték, hogy a bent ülők kinyissák az ablakot, ami teljességgel indokolt, hiszen az aszfalton rekkenő hőség van.

Egyszer csak borostás fej jelenik meg a kicsiny nyílásban. Rám néz, elneveti magát, én visszanézek, egy pillanatra találkozok a tekintetünk, visszamosolygok. Aztán zöldre vált a lámpa, a nehéz jármű cammogva indul el, én gázt adok, és pár pillanat múlva már a visszapiillantóban sem látszik az autójuk.

Arra gondolok: talán mostantól könnyebb lesz neki a hátralévő időszak.

■ GY. G.

Istentisztelet-közvetítés a Magyar Rádióban

Bemutatkozik a csákvári gyülekezet

Csákvár a Vértes lábánál fekvő, 5200 fős város. Már az őskorban és a római korban is lakott település volt.

Csákváron a reformáció tanai gyorsan elterjedtek. Az evangéliumi hit követői az addigi katolikus templomot használták egészen 1748-ig, amíg gróf Esterházy Ferenc vissza nem foglalta azt a katolikusok javára.

A jelenlegi gyülekezet története az 1760-as évekig vezethető vissza. A török időkben elnéptelenedett településre a helyi földesúr elsősorban katolikus családokat telepített le. Idővel néhány evangélikus család is érkezett.

1788-ban az oroszországi gyülekezet fi-liája lett, majd húsz évvel később ön-állóodott a gyülekezet. A templom saját pénzen vásárolt telken épült fel 1790-ben.

1929-ben Csákvári Dezső lelkes irodalombarátként református és katolikus fiatalok bevonásával betanította az ifjúságnak a Hány Jánost, Kodály Zoltán daljátékát. „Földműves nép eleddig még ilyenre nem vállalkozott” – írta a korabeli sajtó. Nemcsak vállalkoztak, hanem nagy sikert is arattak, amikor húsvétvasárnap Bozori Endre vendéglőjének színpadán előadták a művet.

Többször meg kellett ismételni több jeles személy – Paulini Béla és Harsányi Zsolt, a szövegkönyv szerzői, illetve Kodály, az Operaház társulata, a Nemzeti Színház igazgatója – előtt. Július 23-án a rádió közvetítette Csákvárról ezt a remek dalművet; ez volt egyébként a Magyar Rádió első vidéki közvetítése. A fiatalok a darabban országjárásra indultak: Budapesten, Székesfehérváron, Szentesen, Nagykőrösön, Mezőtúron és még sok más helyen bemutatták.

A második világháború során a front, az elhúzó harcok lelkiileg és anyagilag is megviselték a gyülekezet tagjait is. Az ezt követő időszakban a lelkészhiány miatt a helyi evangéliku-

sok társultak a szomszédos Csabdi-Bicskei Társult Evangélikus Egyházközséghez. A társult egyházközség ma húsz települést ölel fel.

A sokáig üresen álló csákvári parókiát a Deák téri gyülekezet tagjai felújították, és ifjúsági szálláshelyet alakítottak ki benne, az épület így mind-máig kedvelt táborozóhely.

A kétszázötven fős csákvári gyülekezet egyik legfontosabb misszióját a gyülekezeti vegyes kar, a harmincöt fős Harmonia Floriania kórus végzi, amely a település római kori nevét vette fel. Intenzív és virágzó testvérkapcsolatot ápol a csákvári közösség a bajorországi Pyrbaum gyülekezetével: a pyrbaumi énekkarral évente váltva látogatják egymást. A két gyülekezet ifjúsága minden évben közösen táborozik.

A gyülekezetben férfikör és asszonykör tart alkalmakat, valamint havonta rászoruló csákvári családoknak főz ebédet. A jelenlegi lelkészt, Székely Károlyt 2003-ban választotta meg a gyülekezet, az evangélikus egyházban először (a lelkész kérésére) meghatározott időre – hat évre –, majd utána határozatlan időre.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Augusztus 28-án, a Szentháromság ünnepe utáni 14. vasárnapon 10.04-től istentiszteletet közvetít a Kossuth rádió a csákvári evangélikus templomból. Igét hirdet Székely Károly lelkész.

Keressük a csodát, avagy vágyódunk valami másra

Beszélgetés Szeverényi Jánossal

„Ő rendkívüli módon is beavatkozhat a földi életbe, de ez nem automatizmus. Isten él, szól, cselekszik, és jelt ad magáról” – fogalmaz az Evangélikus Missziói Központ igazgatója. Mit jelent a csoda? Miért vágyódik mindenki rá? Szeverényi János országos missziói lelkész válaszolt a kérdésekre.

– Lehet csoda valami egészen megszokott, hétköznapi látvány, megtapasztalás is?

– Hogyne! A napi terhek, gondok miatt egyszerűen elmegyünk a minket körülvevő szépségek mellett, és sokan, ha a csoda szót hallják, valami különleges történéstre, látványra gondolnak. Persze vannak rendkívüli események, de fontos észrevennünk – ahogyan Reményik Sándor fogalmaz egy versében – a „csendes csodákat”, az egyszerűeket: például a természet szépségeit.

– Csoda ez a világ, amelybe születünk, amelyben élünk? Hiszen nekünk ez természetes.

– A legtöbb ember nem ezen gondolkodik, amikor a vonaton utazik, vagy a városban intézi a dolgait. Megszokjuk a levegőt, a napfényt és egyebet, amelyek körülvesznek. De mégiscsak érdekes jelenség, hogy az emberek felhívják egymás figyelmét – akár csak az interneten – a természeti jelenségekre: naplementére, felhőre... Hányan osztják meg a fotóikat – én magam is –, mert észreveszik, hogy az, ami természetes, milyen különlegesen szép! Világnézet-től, életkortól függetlenül az emberek rácsodálkoznak – még a szó is utal rá –, és felhívják rá egymás figyelmét. Ez különös spirituális titok bennünk, emberekben. Ha csak a matéria létezik, akkor mi bennünk ez a szellemi öröm, intellektuális és érzelmi tapasztalat, hogy valami szép, és annak örülünk? Ilyen még például egy zenemű vagy maga a zene. Nem is értem, hogy mi a zene valójában, de szép, és én gyönyörködöm benne. Például Johann Sebastian Bach muzsikáját Japánban is hallgatják, és nagyon mély spirituális hatása van. Van, aki az ő műveinek hatására lesz keresztyénné.

– Miért vágyik az ember a csodára?

– Ez nagyon érdekes kérdés. Emlékszem, fiatalkoromban egyszer érkezett a Szovjetunióból egy parafenomén. Annyi embert érdekelt, hogy alig férték el a kultúrház nézőterén. Meglepett, hogy a fiatalok gondolkodás nélkül felmentek hozzá a színpadra, amikor hívta őket, és tudatávitellel különböző dolgokat csináltatott velük. Érdekes, hogy az emberek vágyódnak valami másra. Biztos az élet terhei, nehézségei miatt is. Ha valaki súlyos beteg, akár hívő, akár nem, természetesen meg szeretne gyógyulni akkor is, ha a laboreredmények másra utalnak. Ilyenkor sokszor még a nem hívő emberek is imádkoznak a gyógyulásért. Viszont egy látványosabb csodára is mondhatja valaki, hogy csupán természetes jelenségről van szó, vagy a körülmények véletlen összecsapása eredményezte a szokatlan tapasztalatot.

– Isten mikor nyúl bele ebbe a világba, és mire használja a csodát mint eszközt?

– Jézus személye és munkássága ebből a szempontból is érdekes. Hitem szerint ő maga is csoda volt – az egész élete, tanítása, kereszthalála és feltámadása. Tett különleges csodákat is. Gondoljunk a kenyérszaporításra, halottak feltámasztására vagy a vízen járásra. Ezeket mondjuk mi klasszikus csodáknak: amikor úgy tűnik, hogy a természet általunk ismert törvényeihez képest valami más történik. Az én hitemben ez mind kötődik Istenhez: a természet szépsége vagy a különleges alkalmak; például hogy éppen akkor találkozom egy orvossal, amikor szükségem van rá. Utólag sokszor megállapítjuk, hogy ezt bizony Isten adta. Ő rendkívüli módon

is beavatkozhat a földi életbe, de ez nem automatizmus. Isten él, szól, cselekszik, és jelt ad magáról.

– Jézus személyére visszatérve: az ő születése, halála és feltámadása miért így alakult? Mi az, amibe Isten – mindenhatósága ellenére – szándékosan nem avatkozott bele? Gondolhatunk arra, amikor azt mondták Jézusnak, hogy kérje Istent, ő majd lehozza a keresztről.

– Jézus személye egyszerre isteni és emberi. Emberi vonásokat is hordozott, de mégiscsak Istennek a Szentlélek által fogantott Fia. Az ő fogantatása annak az előképe lehet, ahogyan egy ember megfogantatik a Szentlélektől. A testi ember is átélheti a Szentlélek érintését, így létrejön benne az istenképesség. Maradunk hús-vér, hétköznapi emberek, de isteni természet részeseivé válunk. Ilyen összetett értelmezése is van Jézus fogantatásának. Sokan azt mondják, hogy a Bibliában a legnagyobb csoda Jézus feltámadása. Mi, keresztyének azt mondjuk, hogy legalább akkora csoda a kereszthalála. Tudatosan szembenézett vele, és vállalta, bár elmenekülhetett volna, legyőzhette volna ellenfeleit. Nem a szegek tartották Jézust a kereszten, hanem a szeretet. Nem megfeszítették, hanem megfeszült, hogy magára vegye fájdalmainkat, betegségeinket, bűneink terhet és következményét, és ren-

dezze az ember és az Isten kapcsolatát. Bizony számunkra az ő kereszthalála is csoda.

– Ma hogyan élük át, hogyan értelmezik a hívők a csodákat a különböző egyházakban?

– Híve vagyok a beszélgetésnek, egymás meghallgatásának, mert a vallások, felekezetek sokszor „elbeszélnek” egymás mellett, többek között a csoda kapcsán is. Ebben a kérdésben is a szélsőségek okozzák a legtöbb kárt. Vannak, akik azt mondják, hogy ma már nincsenek csodák, ezek ideje lejárt a keresztyénség első évtizedeiben. Mások pedig túlságosan a csodákra koncentrálnak, csak akkor nyugszanak meg, ha állandóan vibrál körülöttük valami, és állandóan ilyen jellegű élményeket vadásznak. Azt hiszik, hogy Isten folyamatosan így dolgozik a világban. Elég nagy a kavargás, sokféle látás, felfogás létezik. Az is zavar engem, amikor azt mondják, hogy a hitetlenség vagy az el nem rendezett bűneid miatt nem történnek csodák az életedben, például ezért nem gyógyul meg a gyereked. Számomra a legnagyobb csoda Isten cselekvése, a megváltás, illetve amikor egy ember élete a helyére kerül. Megtérv, újjászületik, megszabadul a halálfélelemtől, a gyűlöletől, a meg nem bocsátás-

tól, a szenvedélybetegségből. Ez nagyobb csoda, mintha egy gyermekfej nagyságú daganat eltűnne a szemem előtt. Nagyobb csoda az emberi élet helyreállítása.

– Hogyan jó, hogyan lehet Istentől csodás beavatkozást kérni az említett helyreállítás vagy akár a betegségből való gyógyulás terén?

– Csendben és alázattal. Itt is irányzatok vannak. Van, aki határozottan azt mondja, hinnem kell, hogy Isten már meg is cselekedte, amit kérek, és a többi csak a hitemtől függ. Én ezzel így nem értek egyet. Persze ha valaki eleve nem hisz a gyógyulásban, és úgy megy orvoshoz vagy műtetre, az nehéz eset, de a csodákat nem lehet kierőltetni. Nagyszerű, komoly hívő emberek is tudtak szenvedni vagy mártírhalált halni csodálatos szabadulás helyett. A keresztyénség soha ilyen intenzíven nem terjedt a világon, mint ma, és azt is tapasztaljuk, hogy soha ilyen keresztyénülődés sem volt. Néhány héttel ezelőtt egy Észak-Koreából származó kis csapat egy olyan éneket énekelt el Budapesten, amelyet náluk a keresztyének kivégzés előtt szoktak énekelni. Mi ebben a csoda? Az, hogy van élő hit, és van örök élet! Ez a földi világ nem a mennyország, csak küzdőter.

– Csak Isten tehet csodát a világban?

– Sokan megjednek, és bizalmatlanok, ha valami különleges vagy szokatlan dolog történik. Ebben is van valami, mert minden ilyesmit jó megvizsgálni. Tapasztaljuk, hogy Isten cselekszik, és tehet, tesz csodákat, de azt is tapasztaljuk, hogy vannak negatív erők. Olvasgatunk népekről, vallásokról, ahol a spirituális közösség bántásra használja a különböző erőket. A nagy üzenet az, hogy Jézus Krisztus pont ezért jött a földre: hogy lerombolja az ördög munkáját. Az élő hitű ember Isten szeretetének, erejének a közegében él, az Istentől kapott immunitással egy fertőzött világban. Vannak küzdelmek, harcok, bukások, de Isten gyermekeiben ott van az ő ereje, amely sokkal nagyobb a világban lévő negatív erőknél.

– Mit gondol arról, hogy az Ószövetség népével történt csodák közül néhányat természeti jelenségekkel próbálnak magyarázni? Megkérdőjelezi ez a Biblia hitelességét?

– Ezekkel nekem semmi gondom nincs. A teremtettség Isten világa. Talán a legjobb példa erre a Vörös-tengeren való átkelés. Szokták úgy magyarázni, hogy pont akkor volt apály, pont akkor úgy fújt a szél, és így tovább. Ám még ha ez esetleg így történt is, a zsidók ott akkor is azt éltek meg, hogy egy lehetetlen helyzetből kimenekültek. A természeti jelenségek is lehetnek Isten eszközei. Vannak, akik azt mondják, hogy az Egyiptomból való szabadulás egy ilyen természeti jelenségnek köszönhető. Annál érdekesebb, hogy miután ők száraz lábbal átkeltek a tengeren, az egész egyiptomi hadsereg a vízbe fulladt.

– Mindig megértjük a csodák üzenetét? Milyen utóélete lehet egy csodának az életünkben?

– Biztos vagyok abban, hogy nem mindig értjük meg. Miért gondolnánk, hogy mindig mindent meg kell vagy meg tudunk érteni? De van, aminek értjük a célját, és van, aminek az értelmét csak utólag, évekkel később értjük meg. Isten olyan, mint egy szerető édesanya, aki testi, lelki, szellemi értelemben mindent megtesz a gyermekeéért. Megeteti, megfürdeti, imádkozik érte. Valami ilyesmit tesz értünk Isten: körülvesz a szeretetével, és többféle módon közelít hozzánk.

■ ERDÉSNÉ KÁRPÁTI JUDIT

Beer Frigyes Vilmos emlékezete

Mennyit változott a világ a 17–18. század óta – az elhivatottság, az Istenre és a teremtett világ természeti szépségeire figyelő elme és a nyitott gondolkodás azonban már akkor is a legkiválóbbak sajátja volt. Elmondhatjuk ezt Beer Frigyes Vilmos (Fridrich Viliam Beer) egykori pozsonyi lelkészről és iskolaigazgatóról is: oktatói és lelkési munkásságát az egyháztörténet, a természet-tudományokban betöltött szerepét a csillagásztörténet tartja számon.

Beer Frigyes Vilmos Beer János Pál jómódú pozsonyi iparosmester és Pohl Katalin gyermekeként 1691. január 4-én látta meg a napvilágot német gyökerű evangélikus családban. Alapfokú tanulmányait szülővárosában, a Magyar Királyság akkori fővárosában, valamint Trecsénben és Győrben végezte. Iskoláit, ősei nyomában járva, német földön folytatta. Atyjával 1708-ban utazott Württembergbe, ahol gimnáziumi tanulmányai során bölcsészetet, teológiát tanult, és keleti nyelveket sajátított el.

Vándorútját folytatva rá egy évre a jénai egyetemen a jogtudományokban mélyedt el, majd 1712-től teológiát hallgatott. A tudományokban való jártasságát kamatoztatva házitanítói állást vállalt. 1714-ben először csak rövid időre tért vissza ha-

zájába, hogy aztán ismét Németországban folytassa nevelői munkáját. A pozsonyi gyülekezet hívására 1715-ben költözött végleg vissza a Magyarországra.

Az evangélikus líceumban kapott Bél Mátyás mellett konrektori állást. 1721-ben a kiváló polihistor utódjaként rektorra nevezték ki. A reáltárgyakat erősítő reformokat vezetett be: növelte a matematika, a fizika, a földrajz óraszámát, és korának európai színvonalú tananyagával látta el a tanulóifjúságot. Maga is jegyzett egy-egy fizika- és földrajztankönyvet. Fizikája csillagászati fejezetet is tartalmazott, melyben Nikolauz Kopernikusz heliocentrikus világképét hirdette, ismertette Galileo Galilei és Christiaan Huygens felfedezéseit, és megpróbálta megfejteni a meteorok akkor (és még sokáig) ismeretlen eredetét. Az oktatásügy képviselője után 1747-től lelkészként szolgált szülővárosát.

Súlyos betegsége, szélütése, féloldali lebénulása ellenére hivatalát 1763-ig betöltötte. Mindkét feleségét, Schwarcz Mária Klárát és Schult Anna Rozinát is elvesztette. Egy fia (Beer János Sámuel bécsi jogász) és két lánya született.

Beer Frigyes Vilmos 1774. november 30-án Pozsonyban hunyt el.

■ REZSABEK NÁNDOR

HIRDETÉS

Kantátazenés istentisztelet. A főtí kántorképző augusztusi tanfolyamának kórusa augusztus 14-én, vasárnap 10 órakor az angyalföldi evangélikus templomban (Budapest XIII., Kassák Lajos u. 22.) kantátazenés istentisztelet keretében adja elő J. S. Bach 129. (*Gelobet sei der Herr, mein Gott*) kantátáját. Vezényel dr. Kamp Salamon. Mindenkit szeretettel várunk.

Ökumenikus találkozó. Minden hónap harmadik vasárnapján 17.30-kor ökumenikus találkozóra, istentiszteletre és előadásra várjuk az érdeklődőket a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának székházában (1117 Budapest, Magyar tudósok körútja 3.), a földszinti tanácsteremben, az egyház egységéért – az év egészében gondolat jegyében. Az augusztus 21-i előadás témája: *A bibliaolvasáshoz kapcsolódó ajánlások*. Bevezetőt tart Biczó Dénes térképész. A teljes liturgiáját, úrvacsorai istentisztelet szolgálattelvője Hecker Frigyes nyugalmazott metodista szuperintendens. Szeretettel várjuk a korábbi Farkasréti Ökumenikus Közösség, a volt KÖT, a Fokoláre, valamint az International Ecumenical Fellowship magyar régiójának tagjait és barátait is.

Jézus Testvérei Ökumenikus Diakóniai Rend

Felhívás – ajánlásokat vár a kuratórium. Egyházunk legmagasabb kitüntetéseit ősszel adjuk át. Egyházunk országos presbitériuma 2007-ben szabályrendeletet alkotott (I/2007. V. 10.) az Ordass Lajos-díj és a Prónay Sándor-díj alapításáról és – évente egyszeri – odaítélésének körülményeiről. A 2016. évi díjazandók személyére vonatkozóan a kuratórium ajánlásokat vár.

Az Ordass Lajos-díj olyan, feddhetetlen életű, magyar vagy külföldi, felszentelt – akár más felekezetű – személynek ítéhető oda, aki kiemelkedően sokat tett a magyar evangélikus egyházért. A Prónay Sándor-díj olyan világi személynek vagy intézménynek ítéhető, aki vagy amely kiemelkedő szellemi vagy anyagi támogatással áll a Magyarországi Evangélikus Egyház mellett. A díjakat ifj. Sziláncs László szobrász alkotta, pénzjutalom nem jár velük.

Az ajánlásokat – 1500–3000 leütésnyi indoklással – Zászkaliczky Zsuzsannának, a kuratórium titkárnak kérjük eljuttatni szeptember 5-ig. Cím: Magyarországi Evangélikus Egyház, 1085 Budapest, Üllői út 24. vagy zsuzsa.zaszkaliczky@lutheran.hu.

Emlékeztetőül a korábbi évek díjazottjai:

Ordass Lajos-díj: Terray László (2008), Pósfay György (2009), Pátkai Róbert (2010), Ittész János (2011), Takácsné Kovácsné Zselma (2012), Schulek Mátyás (2014), Keveházi László (2015).

Prónay Sándor-díj: Berzsényi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnázium, Sopron (2008), Kalácska együttes (2009), Boleratzky Lóránd (2010), Polgár Rózsa (2011), Benczúr László (2012), dr. Cserháti Péter (2013), Sztruhár András (2014), Gadó Pál és felesége (2015).

GYÁSZJELENTÉS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Székács László, a csepeli gyülekezet kántora, az angyalföldi gyülekezet egykori presbitere és kántora életének 73. évében, július 11-én, futását elvégezve, hitét megtartva, reménységünk szerint hazatért teremtő Urához. Július 20-án a pesterzsébeti temetőben helyeztük végső földi nyughelyére.

A gyászoló család

Szentháromság ünnepe után 12. vasárnap – Mk 7,31–37

Fül – szív – száj

A VASÁRNAP IGÉJE

Ma is akadályozottan. Bár egyes vélemények szerint az emberi kommunikációban szinte elenyésző a konkrét szavak szerepe az egyéb gesztusokhoz képest, amelyekkel sokkal több mindent fejezünk ki, mégis mindannyian átélhetjük már a hallászavarokból eredő problémákat, nehézségeket. Milyen nehéz értelmes és mélyebb beszélgetésbe bocsátkozni, ha nagy a háttérzaj körülöttünk! Mennyire zavaró, ha bizonyos frekvenciákat már nem hallunk jól, ezért a visszhang, a hadarás, a gyenge artikuláció és minden kis zavaró tényező szinte érthetlenné tesz számunkra egy beszédet, igehirdetést.

Találkozhattunk a hallás és a beszéd szoros összefüggéseivel is, hiszen a hangok kiejtését sok-sok hallgatással és utánzással tanuljuk meg. A szép, tiszta beszéd elsajátítása lehetetlen a hallás kontrollja nélkül, de sokszor az olvasáshoz és az olvasott szöveg megértéséhez is igénybe vesszük a hangos felolvasást, a hallgatást. A hangsúlyokkal, a hanglejtéssel, a tagolással megnyílik egy szöveg értelme. A bosszantó vagy akár kétségbeesítő helyzeteken túl persze néha komikusan éljük át halláskorlátozottságunkat. Kivel nem fordult elő, hogy fejhallgatóval a fején akaratlanul is kiabálva beszélt a közvetlenül mellette állóhoz?

Ma az ezerféle technikai és orvosi segédeszköz és akadálymentesítés ellenére is átéljük a halláskorlátozottság és a dadogás okozta kudarcokat. A testi, fizikai tapasztalatok pedig intenek minket lelki téren való elbizakodottságunkat illetően is.

Találkozás. Amikor elé vitték a meg nem nevezett süketnémát, Jézus felülmúlhatatlan érzékenységgel vette fel vele a kapcsolatot. Minden gesztusa erre utal. Félrevonja őt a sokaság zajától, ami általában nem jellemző csodatételeire. Nem szavakkal, hanem jelekkel, „mutogatva” kommunikál vele. Hogy a gyógyításhoz nem lenne szüksége hókuszpókuszokra és különféle praktikákra, az tisztán megjelenik az előző történetben, amikor egy szavával a távolból gyógyítja meg a pogány asszony leányát. A süketnémával mégis ilyen körülményesen viselkedik: behelyezkedve az ő helyzetébe, azon a csatornán szólítja meg, amelyen elérhető és megszólítható. De célja nem egyszerűen az együttérzés kifejezése, az elfogadás bizonyítása, hanem az, hogy azonosulva vele nyomorúságában, ki is hozza abból. Hallóvá és értővé teszi őt és vele együtt mindazokat, akik átéltek ezt a csodat.

Megnyílás. A hallás, a megértés eredménye a felismerés: mi történik itt, és kicsoda az, aki ezeket teszi? Az evangélium egyértelmű: a jelenlévők Jézusban Isten Fiát, a Messiást ismerik fel. Ezt húzza alá az utalás az ézsaiási próféciára: „Mondjátok a remegő szívűeknek [...]: Íme, jön Istenetek, és bosszút áll, jön Isten, és megfizet, megszabadít benneteket! Akkor majd kinyílnak a vakok szemei, és megnyílnak a süketek fülei. Akkor majd úgy szököll a sánta, mint a szarvas, és ujjong majd a néma nyelve.” (Ézs 35,4–6) És mint ha a teremtéstörténetből visszhangozna a refrén: íme, minden jó, amit tett! Mert a felismerés nem maradhat

titokban. Önkéntelenül törnek fel a bizonyágtévő szavak. Ezek az emberek nem tudják magukban tartani az élményt, hanem kényszerűen éreznek, hogy beszéljenek róla, élükön a dadogással, aki folyamatosan és hibátlanul szólaltatja meg ezt az üzenetet.

Ma is megváltottan. Kövessük a jézusi példát! – írhatnám. De ez sajnos menthetlenül kevés lenne, mert arról szólna, hogy Jézus csupán a szociális szükséglet felismerő, érzékeny csodadoktor, esetleg a humanista tanítók legjobbjika. De hiszen a fül megnyílása, az igazi megértés sokkal többről szól! Arról, hogy Jézus a magyarnak magyarrá, a cigánynak cigánnyá, a migránsnak számkivetetté, a bűnösnek és bűnözőnek bűnné válik. A szírofőniciai asszonynak kutyává, hogy helye legyen Isten gyermekeinek asztalánál; a süketnémának Isten Bárányává, aki süket a szidalmakra, és némán tűri, hogy vágóhídra vigyék. „Jön Isten, és megfizet, megszabadít!”

Úgyhogy mielőtt nagy büszkén zászlómra tűzném, hogy itt vagyok én, a jézusi példa elharcosa, jobban teszem, ha tükörbe nézek, hogy megértsem: milyen mélyre kellett megaláznia magát az Isten egyszülött Fiának. S ha ezen a ponton – nem is olyan véletlenül – találkozom vele, akkor helyemre kerülhetnek a világban.

■ GYŐRI GÁBOR DÁVID

Imádkozunk! Uram, nyisd meg fülemet a te szavadra, hogy szívemig juthasson szabadító örömhíred! Uram, nyisd meg ajkamat, hogy hirdesse szám a te dicséretedet!

KÉTHETI ÚTRAVALÓ

„A megrepedt nádszál nem töri össze, a füstölő méceszt nem oltja ki...” (Ézs 42,3a)

Szentháromság ünnepe után a 12. héten az *Útmutató* reggeli és heti igéi a Szentháromság egy igaz, örök Isten testet-lelket gyógyító, embermentő munkájáról tanúskodnak. Isten igazít meg, Krisztus érdeméért, kegyelmével a bűnösöket igazságba öltözteti! „Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által [...], mert ő igaz, és igazá teszi azt is, aki Jézusban hisz.” (Róm 3,24–26) „Kegyelemből tartatott meg, hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez.” (Ef 2,8; Lk) „Én Istenem, ments meg engem a gonosz kezéből!” (GyLK 721) Urunk földi küldetése (lásd Lk 4,18.19) a tanítás s a gyógyítás volt, mielőtt a megváltás „elvezettetett” a kereszten. A süketnémát így gyógyította meg: „... az égre tekintve fohászodott, és így szólt hozzá: Effata, azaz: Nyílj meg!” A sokaság szerfölött álmélkodott: „Milyen jó mindaz, amit tesz!” (Mk 7,34.37; lásd Ézs 35,4–6) Megtérésekor Saul új lelki és testi látást is kapott. S mert Jézus azonosul üldözött követőivel, ezért kérdezte meg tőle a damaszkuszi úton: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” S a három napja vaknak Anániás ezt mondta: „Testvérem, Saul! [...] Az Úr azért küldött engem, hogy újra láss...” (ApCsel 9,4.17) Jézus, hallva a két vak hitét, megérintve a szemüket „ezt mondta: Legyen a ti hitetek szerinti”. A megszállott némából kiűzte „az ördögöt, megszólalt a néma” (Mt 9,29.33). Az áldott orvos a zsinagógában szombatban így szólt a sorvadt kezű emberhez: „Nyújtsd ki a kezedet! Az kinyújtotta, és meggyógyult a keze. [...] Sokakat meggyógyított. [...] a tisztátalan lelkek [...] így kiáltoztak: Te vagy az Isten Fia!” (Mk 3,5.10.11) Péter Liddában ezt mondta egy nyolc éve bénultan fekvő embernek: „Éneasz, meggyógyít téged Jézus Krisztus. Kelj fel, és...” (ApCsel 9,34) Ez Jakab tanácsa: „...imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.” (Jak 5,16) Jézus segítő és mentő szeretettel fordult az emberekhez, beteljesítve az Úr szolgájáról szóló, heti igékben lévő kijelentést (lásd Ézs 42,1–4): „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkem adom neki...” (Mt 12,18.21) Isten felséges, de könyörülő Úr, s így szól: „Láttam, hogyan élt, mégis meggyógyított! Vezetem őt [...]. Ezt mondja az Úr: Meggyógyítottam őt!” (Ézs 57,18–19) „Mert én, az Úr vagyok a te gyógyító.” (2Móz 15,26) „Isten csak a beteget gyógyítja meg; csak a vakot teszi látóvá; csak a bűnöst igazítja meg. Egyszóval: nem könyörül másom, csak a nyomorulton, s nem kegyelmez másnak, csak az elítéltnék!” (Luther) „A te gyógyító szent kezed / Orvosolta fájdalmam [...] // Nem adtál át a halálnak, / Életben megtartottál. [...] / Jézus, én reménységem!” (EÉ 373,3.4)

Jézus Krisztus mondja: „...valahányszor megtettétek ezeket akár csak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg.” (Mt 25,40)

Szentháromság ünnepe után a 13. héten az *Útmutató* reggeli és heti igéi erre figyelmeztetnek: a hit cselekedetek nélkül halott (lásd Jak 2,17), ám hitből jön a cselekedet, hogy életünket betöltse (lásd EÉ 320). Jézus jó cselekedetekre készíti fel Isten gyermekeit. „Az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az ő parancsolatait, az ő parancsolatai pedig nem nehezék” (1Jn 5,3; Lk) „Az Úr törvényében boldog, aki gyönyörködik.” (GyLK 668) Az irtalmas samaritánus példatörténete alapján Jézus minket is megkérdezi: „Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja a rablók kezébe esett embernek?” S küldő szava ránk is érvényes: „Menj el, te is hasonlóképpen cselekedj!” (Lk 10,36.37) De kinek vagyok én a felebarátja? Heti igénk szerint Jézus azonosul legkisebb, irgalomra szoruló embertársainkkal, akiket úgy szerethetünk, mint önmagunkat (lásd Lk 10,27). S Luther így figyelmeztet: „Jól vigyázz hát, hogy el ne menj az Isten mellett! Minden rád szoruló szegényben ő közelít hozzád. Egészen kezed ügyében van, s bármit teszel, vele teszed.” A szeretet apostola így tanít: „Szeretteim [...], ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk.” „...mert Isten szeretet.” (1Jn 4,7.12.8) „...Jézus gabonaföldéken ment át szombatban, tanítványai pedig megéheztek, és kalászatokat szakítottak le, és azt ették.” A farizeusok nem értették ezt (lásd Hós 6,6): „Mert az Emberfia ura a szombatnak.” (Mt 12,1.8) Isten a prófétája által üzeni: „Az Urat keressétek, és életben maradtok! [...] A jóra törekedjétek, ne a rosszra [...], és veletek lesz az Úr.” (Ám 5,6.14) Az emberszeretet különböző mózesi törvényei a jövevényt, az árvát, az özvegyet, a nincstelen, szegény embertársat védik. „Ézért parancsolom neked, hogy így cselekedj” (5Móz 24,18.22) Az ősgyülekezetben testvéri közösség volt. „Az apostolok pedig nagy erővel tettek bizonysgot az Úr Jézus feltámadásáról. [...] Nem volt közöttük egyetlen szűkölködő sem...” (ApCsel 4,33.34) Jakab figyelmeztet: a keresztyén hit nem személyválogató! „Ha ellenben betöltitek a királyi törvényt az Írás szerint [lásd 3Móz 19,18] [...], helyesen cselekedtek. [...] Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaszkodik az ítéleten.” (Jak 2,8.13) „Júdás, Jézus Krisztus szolgálja [...] köszöntését küldi az elhívottaknak [...]: irgalom, béke és szeretet adassék nektek bőségesen.” S dicsőítő szavait vele zenghetjük: „...az egyedül üdvözítő Istennek [...] dicsőség, fenség, erő és hatalom öröktől fogva, most és mindörökké.” (Júd 1.2.25) „Te mint samaritánus / Szolgáltál, Jézusom [...]. / Hadd legyen tanítványod [...]. / Akit a jövésves / A szíve kényszerít!” (EÉ 455,4) ■ GARAI ANDRÁS

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (augusztus 14.)

Az egész föld leborul előtted, és énekel neked, éneklid neved dicséretét. Zsolt 66,4 (2Thessz 1,12; Mk 7,31–37; ApCsel 9,1–9[10–20]; Zsolt 147) Büszkévét váltunk, önteltté lettünk, s nehezen hajlik a térdünk! Pedig láthatjuk Isten nagyságát a teremtésben, és életünk sorsfordulóiban is átélhetjük, hogy velünk van. Olykor int, máskor okít, de mindig átölel. A keresztet szemlélve pedig megismerhetjük a kiengesztelődést munkáló bocsánatát. Legyen Isten újra valóban Isten az életünkben! Nézzünk fel rá, engedelmeskedjünk neki, hódoljunk előtte, dicsérjük őt! Magunk méltatása, istenítése helyett boruljunk le, és kisugárzó dicséretünk átformaltja sokszor zúgolódó lelkünket is. De még a környezetünkre is hatással lehet.

Hétfő (augusztus 15.)

Mindenen rajta tartja szemét az Úr, a gonoszakat és a jókat egyaránt figyeli. Péld 15,3 (Mt 13,47; Mt 9,27–34; Mk 8,34–9,1) Milyen gyakran megfélekedünk erről az ősi tapasztalatról, amely akár ijesztő is lehet. Mert ha Isten mindent lát, akkor semmit nem titkolhatunk előtte. Lelepleződik minden, még a gondolataink mely bugyrainak rejtélye is. De lehet ez nagyon felszabadító is: a „rajta tartja a szemét” valójában azt jelenti, hogy féltő szeretettel kíséri. Vigasztalhat bennünket, hogy nemcsak az igazakat, hanem a bűnösöket s így mindannyiunkat aggódással kíséri az Úr. S mindent megtesz értünk.

Kedd (augusztus 16.)

Jézus mondta: Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók; azokat is vezetnem kell, és hallgatni fognak a hangomra, és akkor lesz egy nyáj, egy pásztor. Jn 10,16 (Jer 23,3; Mk 3,1–10[11–12]; Mk 9,2–13) Nem lehetünk annyira önzők, hogy csak magunkra gondoljunk. Jézus pásztori szeretete sokakra, másokra is kiárad. Lehet, hogy mi azt képzeljük, csak mi vagyunk az övéi, de ő tág ölésszerű szeretetével szölongat másokat is. Azokat is, akikre mi nem is gondolnánk. Nemcsak az ökumenének lehet bátorító alapja ez a jézusi szó, hanem feloldhatja azt a nagymértékű feszültséget, amely ember és ember, nép és nép között feszül. A benne való egység teremti meg az igazi békeséget.

Szerda (augusztus 17.)

Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen! Jel 22,17c (Ézs 41,17; ApCsel 9,31–35; Mk 9,14–29) A víz igazi érték lett, mert látható, tapasztalható, hogy fogytán van földünk tiszta ivóvízkészlete. Az életadó, lelket üdítő forrás azonban nem apad el. Isten sokféleképpen mutatta meg a vándorló népének, hogy ő az élet vizének forrása, és Jézus is magához hívta a szomjazókat. A lelki vágy, szomj csak nála csillapodik. Eltikkadó világunkban megannyi egészségtelen itallal igyekszünk pótolni a hiányainkat, mérgezve ezzel magunkat is. Repedezett falú ciszternák helyett benne találhatjuk meg az élő víz forrását. Az ingyen, kegyelemből kapott vigasz valóban megtart és felüdít a legnehezebb úton is. Már csak Jézus hívását kell meghallanunk és komolyan vennünk újra!

Csütörtök (augusztus 18.)

[Pál] hirdette az Isten országát, és tanított az Úr Jézus Krisztusról teljes bátorsággal, minden akadályoztatás nélkül. ApCsel 28,31 (Zsolt 18,50; Jak 5,13–16; Mk 9,30–37) Az utolsó mondat ez, mégsem a befejezés. Lukács ezzel a mondatral zárja *Az apostolok cselekedeteiről* írott könyvét, de tudjuk, hogy ez a mondat egy ma is tartó, hosszú fejezetet indított el: Pál után mások hirdették az Isten országának evangéliumát, s ma is vannak, akik bátrak hirdetni az evangéliumot, Krisztus csodáját, irgalmát, a kereszt ajándékát. Gondolj arra, hogy benned is folytatódhat Istennek ez a csodálatos terve: hordozója, továbbadója lehetsz Krisztus szeretetének, akadályok nélkül hirdetheted Isten szeretetét!

Péntek (augusztus 19.)

Ezt mondja az Úr: Ahogyan elhoztam erre a népre mindezt a nagy rosszat, ugyanúgy elhozom rájuk mindazt a jót is, amelyet most ígérek nekik. Jer 32,42 (2Kor 1,7; Mt 12,15–21; Mk 9,38–41) Nehéz feldolgozni azt a gondolatot, hogy minden, a jó és a rossz is Istenből fakad. Mert minden keresztül formál. Lehet, hogy a rossz csak nekünk rossz. Büntetésnek gondoljuk, de Isten azon keresztül is a javunkat munkálja. Ígérete megáll, szilárd: elkészítette nekünk azt, ami nemcsak nekünk jó, hanem a jó! Elkészítette nekünk a bűnbocsánatot és az üdvösséget, Krisztusban!

Szombat (augusztus 20.)

Lássátok meg, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten gyermekeinek neveznek minket. 1Jn 3,1 (Zsolt 105,5; Ézs 57,15–19; Mk 9,42–50) Isten szeretetnyelve sokszínű, és bármilyen hihetetlen, mindannyiunk számára személyre szabott. Azt mondja: gyermekem! Gyengéden, lágyan, nagy empátiával. És mi nem kételkedhetünk, mert a szava igaz. Ha gyermekei vagyunk, akkor pedig mindene a miénk! Újra és újra fel kellene fogni, újra és újra meg kellene látni, hogy a tékozlásból hazatérőket és a magukat hűségeseznek gondolókat, az esetetteket és a még állókat, az erőseket és a gyengéket, mindannyiunkat elfogad. Nem személyválogató. Isten gyermekeiként élhetünk Krisztus által.

■ BENCE IMRE

KRÓNKA

Az Evangélikus Élet magazin kéthetente megjelenő hírlevele

E-mail: evellet@lutheran.hu • EvÉlet online: www.evangelikuslet.hu.
• Hirdetésfelvétel: hirdetes@evellet.hu. Előfizetés: kiado@lutheran.hu.
• Szerkesztőség: 1091 Budapest, Üllői út 25. fszt. 2. Tel.: 06-20/824-5519.
Szerkesztőségi titkár (hirdetési ügyek referense): BALLA MÁRIA (maria.ballal@lutheran.hu). Főszerkesztő: PINTER KÁROLY (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: DOBSONYI SÁNDOR (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: MÁTE TÓTH ZSUZSANNA (matetot@gmail.com). Tervezőszerkesztő: SZABÓ DÁVID KÁROLY (david.szab@lutheran.hu). Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-1/317-5478, 06-20/824-5518.
Felelős kiadó: KENDEH K. PÉTER (peter.kendeh@lutheran.hu). Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: NAGY ZOLTÁN. Árusítja a kiadó. Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Terjesztési ügyekben reklamáció a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág telefonszámán: 06-1/767-8262 és a Luther Kiadónál.
• INDEX 25 211, ISSN 2498-5309.

